

Obecní úřad Anenská Studánka

**MOŽNÁ OHROŽENÍ
A KRIZOVÁ OPATŘENÍ
OBCE ANENSKÁ
STUDÁNKA**

2016

Obecná ohrožení

Přírodní ohrožení:

- dlouhodobé inverze, dlouhodobá sucha
- rozsáhlé lesní požáry
- povodně, záplavy, zvláštní povodně (způsobené destrukcí hrází vodních děl)
- sněhová kalamita, námrazy, náledí, silné mrazy
- vichřice, větrné smršťe, bouřky a průvodní elektrické jevy v atmosféře
- sesuvy půdy
- epidemie (hromadné nákazy obyvatel)
- epizootie (hromadné nákazy zvířete nebo hospodářských zvířat)
- epifytie (nákazy hospodářských plodin velkého rozsahu)

Ohrožení způsobená činností člověka:

- radiační havárie
- technologické a dopravní havárie – požáry, exploze, destrukce
- havárie v letecké dopravě
- znečištění vody, ovzduší a přírodního prostředí haváriemi
- narušení dopravní soustavy
- narušení dodávek elektrické energie
- narušení dodávek plynu
- narušení dodávek potravin
- narušení dodávek vody
- narušení dodávek léčiv a zdravotnického materiálu
- narušení finančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu
- narušení funkčnosti veřejných informačních a komunikačních vazeb
- hrozba nebo provedení závažných teroristických akcí – aktivity vnitrostátního nebo mezinárodního zločinu a terorismu, záškodnické použití otravných látek, nástražných výbušných systémů, radioaktivních látek a nukleárních zbraní
- závažné narušení veřejného pořádku nebo nárůst závažné majetkové a násilné kriminality, soupeření militantních skupin, různých extrémních politických skupin
- migrační vlny

(Zvláštní povodně by měly být zařazeny ve druhé skupině, ale pro podobnost účinků a řešení byly ponechány u přírodních povodní).

Předpoklady ohrožení obce Anenská Studánka

V této části stručně rozebereme předpokládaný dopad jednotlivých ohrožení na vlastní území obce Anenská Studánka.

Dlouhodobé inverze, dlouhodobá sucha: Nepředpokládáme, že by v obci Anenská Studánka mohly inverze způsobit mimořádnou událost. Dlouhodobá výrazná sucha by problémy způsobila, ale ne na úrovni krizové situace.

Rozsáhlé lesní požáry: Na základě zhodnocení místních podmínek lze předpokládat, že při rozsáhlém lesním požáru by mohlo hrozit nebezpečí vdechování zplodin. A hrozí přesun požáru na obydlenu okrajovou část obce (týká se části Anenská Studánka i Helvíkov).

Povodně, záplavy, zvláštní povodně (způsobené destrukcí hrází vodních děl): Vývoj posledních desetiletí nasvědčuje tomu, že povodně se budou opakovat častěji a s větší razancí. Zatímco vznik a průběh povodně vzniklé táním sněhové pokrývky nebo z dlouhotrvajících dešťových srážek člověk ovlivňuje menší měrou, povodně vzniklé z přívalových srážek vznikají více méně lidskou činností. Vinu, mimo stále diskutovaného globálního oteplování, na tom nese zejména hospodaření člověka v krajině a její přetváření k obrazu svému.

Zobrazení záplavového území části Anenská Studánka pro model stoleté vody:

Zobrazení záplavového území části Helvíkov pro model stoleté vody:

Sněhová kalamita, námrazy, náledí, silné mrazy: Tato ohrožení mohou zkomplikovat zvláště dopravu, tím částečně zásobování a zdravotnickou péči, nepředpokládáme ale rozsah krizové situace.

Vichřice, větrné smrště, bouřky a průvodní elektrické jevy v atmosféře: Nemůžeme vyloučit rozsah krizové situace.

Sesuvy půdy: K tomuto jevu na území obce dochází ojediněle, nepředpokládáme rozsah na úrovni krizové situace. Hrozí sesuv půdy z polí okolo obce.

Epidemie (hromadné nákazy obyvatel): V souvislosti s rozšiřováním cestování po celém světě nemůžeme vyloučit zavlečení některé z nebezpečných nakažlivých nemocí. Při souhře nepříznivých okolností by následná epidemie mohla vyvolat až krizovou situaci.

Epizootie (hromadné nákazy zvířete nebo hospodářských zvířat): Ani u tohoto nebezpečí nevylučujeme v extrémním případě vznik krizové situace. Na území obce Anenská Studánka se však jeví jako nepříliš pravděpodobná.

Epifytie (nákazy hospodářských plodin velkého rozsahu): Není předpoklad většího ohrožení obce Anenská Studánka.

Radiační havárie: V úvahu připadá pouze rozsáhlá havárie jaderné elektrárny. I přes všechna bezpečnostní opatření nelze se stoprocentní jistotou vyloučit vznik krizové situace, včetně území obce Anenská Studánka.

Havárie v letecké dopravě: Nad Anenskou Studánkou je velmi nízká frekvence letů, pravděpodobnost pádu letadla na obydlené území Anenské Studánky je poměrně mizivá. I v případě naplnění se tohoto scénáře nelze plánovat protiopatření.

Znečištění vody, ovzduší a přírodního prostředí haváriemi: Jedná se o druhotný vliv jiné havárie, který však může mít horší následky, než vlastní původní havárie. V podmínkách Anenská Studánka však nepředpokládáme rozsah vzniku krizové situace.

Narušení dopravní soustavy: Rozsáhlé narušení dopravní soustavy by mělo velmi negativní vliv na všechny aspekty života. Takto vážné narušení dopravy by však muselo mít příčinu globálnějšího charakteru, než jen na území obce. Proto i řešení této krizové situace by bylo organizováno z vyšší úrovně, minimálně kraje.

Narušení dodávek elektrické energie: Jedna z nejdůležitějších hrozeb, protože el. energie dnes ovlivňuje prakticky veškerý život. Pro havárie s výpadky el. energie na úrovni obce, nebo ORP mají distributoři připravena opatření pro propojení jednotlivých větví distribuční sítě řádově v hodinách. Pro odstranění větších výpadků v dodávkách a důsledků z toho plynoucích můžeme předpokládat vyhlášení krizového stavu a časový horizont pro překonání se již počítá ve dnech.

Narušení dodávek plynu: Řešení případně vzniklé krizové situace by probíhalo na celostátní úrovni.

Narušení dodávek potravin: Jsme neustále ubezpečováni, že potravin je dost a nehrozí jejich nedostatek. V tom případě by tato krizová situace mohla nastat druhotně, např. jako následek narušení dopravy velkého rozsahu. Řešení případně vzniklé krizové situace by probíhalo na celostátní úrovni.

Narušení dodávek vody: V části Anenská Studánka a Helvíkov je pouze jeden zdroj vody, v případě vícedenního narušení dodávky, by mohlo dojít ke krizové situaci.

Narušení dodávek léčiv a zdravotnického materiálu: Tato hrozba by mohla být příčinou vyhlášení krizového stavu, ale pouze v celostátním měřítku. Proto by řešení také muselo probíhat na celostátní úrovni.

Narušení fi nančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu: Platí to samé, co u předchozí hrozby.

Narušení funkčnosti veřejných informačních a komunikačních vazeb: Platí to samé, co u předchozí hrozby.

Hrozba nebo provedení závažných teroristických akcí – aktivity vnitrostátního nebo mezinárodního zločinu a terorismu, záškodnické použití otravných látek, nástražných výbušných systémů, radioaktivních látek a nukleárních zbraní: Když pominu čin v nepřičetnosti, který je co do času, způsobu a rozsahu nepředpověditelný, zbývá politicky motivovaný terorismus vnitrostátní nebo mezinárodní. Pro naplnění cílů tohoto činu je třeba vybrat objekt co „nejatraktivnější“, kde budou co největší škody na majetku, ale hlavně na životech. Z předpokladu, že se ve větších městech nabízejí cíle nesrovnatelně „vhodnější“ vyplývá, že pravděpodobnost této události v Anenské Studánce je velmi malá.

Závažné narušení veřejného pořádku nebo nárůst závažné majetkové a násilné kriminality, soupeření militantních skupin, různých extrémních politických skupin:

V současné době nemáme k dispozici fakta, která by ukazovala na možnost eskalace tohoto problému do rozsahu krizové situace.

Migrační vlny: Vzhledem k demografickému vývoji ve světě, množství a rozložení přírodních zdrojů a hrotícímu se problému mezi „chudými“ a „bohatými“ státy ji do budoucna nemůžeme vyloučit. Na území obce se migrace nepředpokládá. Tato krizová situace by musela být řešena na mezi

Opatření pro překonání mimořádných a krizových situací

Varování a vyrozumění:

Pro varování obyvatel je na území obce umístěna jedna siréna, a to u budovy hasičárny (u obecního úřadu Anenská Studánka)

Je ovládaná jak dálkově z Krajského operačního a informačního střediska v Pardubicích, tak i lokálně. Obvykle každou první středu v měsíci cca ve 12:00 h probíhá zkouška sirén, která je tvořena 140 s trvajícím stálým tónem.

Jediným signálem, určeným veřejnosti, je signál „Všeobecná výstraha“, tvořený 140 s trvajícím kolísavým zvukem. Tento signál upozorňuje občany, že hrozí „nějaké“ nebezpečí a bude třeba na ně reagovat.

Vyrozumění obyvatel podává informaci o druhu hrozícího, nebo již existujícího nebezpečí, případně i způsobech ochrany před ním. Je zajištěno:

- rozhlasovým a televizním vysíláním; každý provozovatel má ze zákona povinnost na základě žádosti orgánů krizového řízení neprodleně uveřejnit informace o vyhlášení krizových stavů a nařízených krizových opatřeních
- akustickým zařízením, umístěným na vozidlech policie ČR, městské policie, hasičského záchranného sboru a jednotek sboru dobrovolných hasičů
- možností zveřejňovat informace na webových stránkách obce

V obci funguje rozhlas, ústředna na obecním úřadě. Dále je k dispozici mobilní megafon. Od konce roku 2015 funguje nový informační systém pro obyvatele obce pomocí SMS zpráv. Občané, kteří chtějí

dostávat SMS zprávy z obecního úřadu si musí registrovat své telefonní číslo na <http://anenskastud.digiobec.cz/>.

Integrovaný záchranný systém (dále IZS):

Je to koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Základními složkami jsou:

- Hasičský záchranný sbor České republiky – nouzová linka 150
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby – nouzová linka 155
- Policie České republiky – nouzová linka 158

Mezi ostatní složky IZS patří např. městská policie, vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, záchranný tým Českého červeného kříže, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím apod.

Složky IZS samostatně řeší mimořádné události a podílejí se na řešení krizových situací, zvláště v jejich prvních dnech.

Orgány krizového řízení:

Orgány krizového řízení jsou vláda ČR, ministerstva a jiné ústřední správní úřady, orgány krajů, orgány obcí s rozšířenou působností a orgány obcí.

Tyto orgány se výjimečně podílejí na řešení mimořádných událostí, ale těžiště jejich práce je při řešení krizových situací, zvláště ve fázích následujících po prvotním zásahu.

Krizová opatření:

Pro překonání krizových situací lze při splnění zákonných požadavků požádat hejtmana kraje o vyhlášení krizového stavu se stanovením krizových opatření. Stanovit krizová opatření lze jen taková, která jsou **nezbytná** pro překonání krizového stavu, a tento nelze vyřešit prostředky jinými!

K tomu se přistupuje jen v krajních případech, protože **vyhlášením krizových opatření bývají omezována některá práva a svobody** občanů.

Krizová opatření jsou:

- pracovní povinnost a pracovní výpomoc
- povinnost poskytnout věcné prostředky
- bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb nebo porostů za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení

- vykonávání péče o děti a mládež, pokud tuto péči nemohou za krizové situace vykonávat rodiče nebo jiní zákonní zástupci
- přednostní zásobování dětských, zdravotnických a sociálních zařízení a ozbrojených sil, bezpečnostních sborů nebo složek integrovaného záchranného systému a v nezbytném případě také prvků kritické infrastruktury v kraji
- náhradní způsob rozhodování o dávkách sociální péče a jejich výplatě u osob postižených krizovou situací, splňujících stanovené podmínky
- povinnost hlásit přechodnou změnu pobytu osob, tj. opuštění místa trvalého pobytu osoby, k němuž je hlášena v místě, ze kterého byla organizovaně evakuována nebo které o své vůli opustila z důvodu ohrožení svého života nebo zdraví na dobu delší než 3 dny a nahlášení nového – přechodného místa pobytu
- evakuace obyvatelstva z vymezených míst nebo území
- zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezeném místě nebo území regulační opatření

Doporučené modely chování při zaznění signálu „Všeobecná výstraha“

Po zaznění sirény, dříve, než k vám pronikne zpráva o typu ohrožení, využijte svůj rozum:

Prší již několik dní, nebo se jedná o prudký přívalový déšť? Jste v místě ohroženém povodní? Pak co nejrychleji varujte své sousedy a odvezte své auto do výše položeného místa. Dovolí-li to čas, zabezpečte svou nemovitost proti vniknutí vody, např. utěsněním podezdívky plotu v místě branky, utěsněním sklepních okének, opatřením pro odklonění proudu vody mimo vaši nemovitost apod. Nestáčí-li tato opatření, odeberte se s rodinou do vyššího patra domu, nebo raději do výše položené lokality, kde již povodeň hrozit nebude. Nezapomeňte ani na domácí a hospodářská zvířata.

Bude-li vyhlášena evakuace, využijte postup uvedený dále.

Neprší? Pak se pravděpodobně jedná o jiný typ ohrožení. Jste-li doma, nejprve opět podle možností varujte sousedy. Uzavřete okna a dveře, případně i jiné větrací otvory, pusťte si rozhlas a televizi a čekejte i na zprávy předávané místními orgány pomocí systémů, uvedených v části **Vyrozumění obyvatel**. Nejste-li doma, ukryjte se v **nejbližší budově**.

Jste zároveň v **zóně ohrožení** některým zdrojem havárie s **výronem toxických látek**? Pak ještě všechny otvory (okna, dveře, větrací otvory apod.) utěsněte, např. přelepením spár lepicí páskou. Připravte si prostředky pro **improvizovanou ochranu**.

Dále se zachovejte podle pokynů, předaných veřejnými sdělovacími prostředky, krizovými orgány nebo složkami IZS.

Prostředky improvizované ochrany osob:

V současné době nejsou na území obce uskladněné prostředky individuální ochrany (dříve tak „populární“ plynové masky, dětské vaky apod.) Jednak už byly ve špatném technickém stavu, jednak – a to zvláště – pro ně vlastně v současné době není uplatnění. Válka nám, podle vyjádření zodpovědných představitelů, bezprostředně nehrozí a ostatní hrozby technického charakteru by nastaly nenadále, takže by stejně nebyl čas tyto prostředky vydat.

Proto v případě technické havárie, spojené s únikem toxické látky a nařízené evakuaci, se musíme vybavit improvizovanými prostředky ochrany osob. Jsou určeny na velmi krátké použití, pouze pro rychlý přesun.

- K ochraně dýchacích cest použijte navlhčenou roušku (složený kapesník, ručník, utěrka) přiložením na nos a ústa. Upevněte roušku v zátylku šálou či šátkem.
- Hlavu chraňte čepicí, kloboukem, šálou či kuklou tak, aby vlasy byly úplně zakryty a zvolená pokrývka hlavy chránila též čelo, uši a krk.
- Oči chraňte brýlemi – lyžařskými, plaveckými či motoristickými, ale větrací průduchy přelepte lepící páskou. Pokud nemáte tyto brýle k dispozici, chraňte oči přetažením průhledného igelitového sáčku přes oči a jeho stažením tkanicí či gumou v úrovni lícních kostí. NEZAKRÝVEJTE jím dýchací otvory!
- Povrch těla chraňte kombinézou, kalhotami, pláštěnkou do deště, šustákovou sportovní soupravou. Tyto ochranné oděvy je nutné dostatečně utěsnit u krku, rukávů a nohavic.
- Nohy chraňte nejlépe vysokými botami nebo holínkami, ruce nejlépe zakryjeme gumovými nebo koženými rukavicemi.

Pokud by se někdo nechtěl smířit s improvizovanou ochranou, může si profesionální prostředky koupit a mít je doma připravené. Na internetu je firem, nabízejících toto zboží, dost.

Je nařízena evakuace?

- dodržujte pokyny správních úřadů, jednotek IZS, popř. zaměstnavatele, kteří organizují nebo zajišťují evakuaci
- uhasťte otevřený oheň v topidlech
- vypněte elektrické spotřebiče (mimo ledniček a mrazniček)
- uzavřete přívod vody a plynu
- ověřte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt
- dětem vložte do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou
- kočky a psy si vezměte sebou (včetně potravy pro ně)
- ostatní domácí zvířata, včetně exotických, ponechte doma a dobře je předzásobte vodou a potravou
- vezměte evakuační zavazadlo, uzamkněte byt a dostavte se na určené evakuační středisko
- při použití vlastních vozidel, dodržujte pokyny orgánů zabezpečujících evakuaci

Evakuační zavazadlo:

Evakuační zavazadlo se připravuje pro případ opuštění bytu v důsledku vzniku mimořádné události nebo nařízené evakuace. Jako evakuační zavazadlo poslouží např. batoh, cestovní taška nebo kufr. Zavazadlo označte svým jménem a adresou.

Obsahuje:

- základní trvanlivé potraviny, nejlépe v konzervách, dobře zabalený chléb a hlavně pitnou vodu
- předměty denní potřeby, jídelní misku a příbor
- osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti
- přenosné rádio s rezervními bateriemi
- toaletní a hygienické potřeby
- léky, zdravotní pomůcky, svítilnu
- náhradní prádlo, oděv, obuv, pláštěnku, spací pytel nebo přikrývku
- kapesní nůž, psací potřeby, zápalky, šití a další drobnosti
- předměty pro vyplnění dlouhé chvíle (knihu, hru, dítě svou oblíbenou hračku, ...)

Náhradní ubytování:

Pokud někdo v důsledku mimořádné, nebo krizové situace přijde o přístřeší, je nutno vyřešit náhradní ubytování. Podle zkušeností i z jiných regionů, je nezastupitelným prvkem tzv. samoubytování. To znamená ubytování u svých příbuzných, případně ochotných známých, kteří nebydlí v ohrožené lokalitě a mohou potřebné prostory poskytnout.

Pro ty, kdo nemají možnost samoubytování, poskytne obec Anenská Studánka dočasné ubytování ve společenském sále – budova č.p. 16 Anenská Studánka. Následným řešením je využití penzionů a ubytoven.

Humanitární pomoc:

Je jedním z prvků systému státních hmotných rezerv. Je určena obyvatelům postiženým mimořádnou, nebo krizovou situací a poskytuje se bezplatně. Přidělení těchto zásob postiženým osobám zajišťuje hejtman kraje nebo starosta ORP.

Obec Anenská Studánka má smluvně zajištěnou spolupráci s firmou JDR.CZ s.r.o. na úklidové práce po krizových situacích např. odstranění nánosů půdy, kamení, úklid po požáru apod.